

ИНФОРМАЦИЯ ЗА СУИЦИДНИТЕ ДЕЙСТВИЯ В ОБЛАСТ СИЛИСТРА ЗА ПЕРИОДА 2013-2022Г.

Самоубийството е една от водещите причини за смърт в света. За идентифициране на основните рискови групи от населението, предприели суицидни действия и мотивите, довели до тях, ежегодно се изготвя обобщена информация на суицидните действия в област Силистра въз основа на данните, подавани ежемесечно в РЗИ под формата на „Карта за регистрация на суицидно действие”, попълвана на мястото на инцидента от екипи на ЦСМП-Силистра или в лечебните заведения в област Силистра. Данните касаещи пол, възраст, местожителство, социално положение, семейно положение на лицата в суициден риск, мотивите и способ за извършване на суицидните действия са обобщени за 10- годишен период и са представени в приложената таблица.

<i>Информация за регистрираните суицидни действия 2013г. - 2022г.</i>	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
1 Общ брой	49	67	54	37	44	59	49	49	53	48
<i>мъже</i>	23	30	23	12	13	23	18	24	17	24
<i>жени</i>	26	37	31	25	31	36	31	25	36	24
2 Възраст										
<i>до 18 години</i>	10	14	13	5	5	9	11	0	6	4
<i>над 18 години</i>	39	53	41	32	39	50	38	49	47	44
3 Местожителство										
<i>град</i>	21	36	18	17	20	21	26	23	16	21
<i>село</i>	28	31	36	20	24	38	23	26	37	27
4 Социално положение										
<i>работещ</i>	8	8	6	1	4	7	5	3	4	7
<i>безработен</i>	17	24	21	13	15	11	9	14	19	14
<i>учащ</i>	12	16	11	7	4	6	9	1	5	5
<i>пенсионер</i>	5	11	9	8	9	20	14	20	12	13
<i>бездомен</i>										

затворник										
инвалид	1	1				1	1	2		1
домакиня	6	7	7	8	7	6	7	6	11	6
друг					4	8	4	2	2	2
5 Семейно положение										
семеен	18	34	26	15	20	20	25	25	27	18
несемеен	22	22	16	12	16	27	18	18	19	18
разведен	3	2	3	4	1	3	4	4	2	
дете на разведени родители	3	5	4			9				
семеен/а повторно	1	1		4						
вдовец/а	2	3	5	2	7		2	2	5	12
6 Мотиви										
тежко соматично заболяване	3	1	1	2	1	4	4	6	4	5
нежелана бременност	1				1		1	2		
Психотични/психично разстройство	4	10	10	2	9	10	11	15	8	12
сексуален тормоз	1						1			
конфликт с родители	6	10	8	6	6	8	5	2	5	3
конфликт със съпруг/а	7	11	15	14	8	15	7	7	8	5
конфликт с деца	2	3	3	3	4	3		1	2	
конфликт с ръководител	1		1					1		
конфликт с колеги	1						2			1
конфликт със съученици	2	2	1					1		
Конфликти с роднини					1	2	1	1	1	5
конфликт с учител										
неподелена любов	6	4	5	2	1	1	7		1	
раздяла с любим човек	3	1	1	1	1	2			3	4
загуба на близък човек		1	3		3	2			1	5
загуба на работа		1				1				

<i>страх от наказание</i>	1	1								
<i>лош успех в училище</i>										
<i>тежки финансови проблеми</i>	2	7	1	2	2	1			1	1
<i>религиозни</i>										
<i>други</i>	3	3	1	1	4	5	2	10	9	2
<i>няма изявен мотив</i>	1	3	1	8	6	10	11	5	11	5
<i>няма данни</i>	5	9	3	3						
7 Опит										
<i>успешни</i>	5	13	4	6	7	14	10	10	14	8
<i>неуспешни</i>	44	54	50	31	37	35	39	39	39	40
8 Изход от суицидния опит										
<i>останал жив без увреди</i>					32	43	33	27	30	33
<i>останал жив с телесни увреди</i>					5	2	6	12	9	7
<i>смъртен</i>					7	14	10	10	14	8
9 Способ на суицидния опит										
<i>самоотравяне медикаментозно</i>	21	35	32	19	22	34	25	19	24	24
<i>самоотравяне с хим. средства</i>	12	12	8	8	7	7	6	6	6	6
<i>огнестрелно оръжие</i>	1		1			1		1		
<i>хладно оръжие</i>	5	4	5	1	5	4	4	7	4	6
<i>обесване</i>	5	8	7	6	8	10	9	11	13	6
<i>хвърляне от височина</i>	1	5		2	1	4	3	6	4	4
<i>удавяне</i>					1		2			
<i>хвърляне под транспортно средство</i>										1
<i>изгаряне</i>	1	1								1
<i>електрически ток</i>					1					
<i>други</i>	3	2	1	1					2	1
10 Съжителство- живее:										
<i>сам</i>					8	10	5	9	12	8

с роднини					20	22	26	17	23	27
с приятели					1		3	1		1
с партньорка					12	24	14	18	15	9
няма данни					3	3	1	4	3	2
11 Завършено образование										
без образование					2	5	4	2	5	1
начално					8	12	5	12	12	5
основно					15	23	19	19	21	19
средно					16	18	19	16	14	21
бакалавър					3				1	1
магистър						1	2		1	
12 Професия										
шофьор						1	2	2		
икономист					1		1			2
инженер							1		1	1
ел.техник						1				
социален работник						1				
друго					43	56	45	47	52	45
13.Уведомена ли е прокуратурата/следствените органи?										
да					27	50	36	38	38	36
не					14	9	13	11	15	12
14.Къде е извършен опитът?										
в дома					39	54	41	43	45	42
навън на открито					1	4	7	5	4	4
в лечебно заведение					1				2	
на работното място					1				1	
в затвор										1

на обществено място					2		1	1	1	1
няма данни						1				
15. Има ли предсмъртно писмо или друг вид съобщение?										
да					2	2	1	1	1	2
не					42	57	48	48	52	46
16. Кой е съобщил за извършеното суицидно действие?										
суициандът					5	15	10	6	9	4
роднини/близки					34	39	34	37	37	40
служебно лице					5	5	5	6	7	4
17. Консултиран ли е от психиатър?										
да					13	16	15	15	13	18
не					31	43	34	34	40	30
18. Националност										
български гражданин					44	59	49	49	53	48
Гражданин на чужда държава										
19. Етническа принадлежност										
българин					18	25	27	20	17	22
турчин					13	20	14	20	17	12
ром					13	14	8	9	19	14
друго										
20. Хоспитализиран ли е?										
да					25	33	32	29	27	30
не					19	26	17	20	26	18

Общият брой лица, при които са регистрирани суицидни действия в област Силистра през 2022г е **48**. Това е с **5 случая** по-малко в сравнение с предходната 2021г. и **19 случая** по-малко в сравнение с 2014г., когато е регистриран най-голям брой суицидни действия за десетгодишен период.

Съотношението лица под 18год. към лица над 18год., предприели суицидни действия е **1:9**.

За пръв път през разглеждания 10-годишен период съотношението мъже:жени е изравнено: 50:50. През всички предшестващи години е налице тенденция за повишен суициден риск при лицата от женски пол. Суицидните опити при мъжете са били по-малко на брой, но често са завършили със смъртен изход. През 2022г. всички лица, при които е настъпил фатален изход след суициден опит, са мъже.

По данни от таблицата, през изтеклата година, по-висок е делът на жителите от селата, предприели суицидни действия - **56%**, за разлика от предходната, когато този процент е бил **47%**.

През целия 10-годишен период, най-голям брой лица предприели суицидни действия има от групата на безработните. През 2022г. те съставляват **29%** от общия брой. Следва групата на пенсионерите с **27%**, работещи - **16%**, домакините - **12%**, групата на учащите и групата на инвалидите – с по **10 %** и други неуточнени - **4%**.

През изтеклата година еднакъв брой семейни и несемейни лица са предприели суицидни действия – по **37,5 %**, следвани от вдовец/вдовица/ - **25 %**.

Като водещ мотив за предприемане на суицидни действия през 2022г. се открояват следните фактори - **психотичен фактор или психично разстройство - 25%**, **конфликти със съпруг/а - 10 %**, следвани от конфликт с роднини, тежко соматично заболяване - **по 10%** и загуба на близък човек –**10%**, раздяла с любим човек - **8%**. Няма изявен мотив при **10%** от лицата. Няма регистриран случай на суицидни действия поради конфликт със съученици, ръководители, загуба на работа, религиозни мотиви, сексуален тормоз, нежелана бременност.

През целия десетгодишен период **най-честият способ за опит за самоубийство в област Силистра е отравянето с медикаменти**. През 2022г. **50%** от лицата, предприели суицидни действия са избрали като метод отравянето с медикаменти, следва обесване – **12%**, самоотравяне с химични средства - **12%**, самонараняване с хладно оръжие - **12%** и хвърляне от височина - **8%**. Няма регистрирани опити за самоубийство от огнестрелно оръжие, въздействие на електричен ток, удавяне. Най-голям брой смъртни случаи има при лицата, избрали като метод за самоубийство обесване - **5 случая**. Смъртни случаи са регистрирани и при лица с опит на хвърляне от височина – **2 случая** и самоотравяне с химически средства -**1 случай**. Общият брой регистрирани смъртни случаи през 2022г. е **8**., което е с **6** случая по-малко в сравнение с предходната година.

Всички лица, при които са регистрирани суицидните действия са български граждани, от тях: **46%** с българска принадлежност, **29%** с ромска етническа принадлежност и **25%** с турска етническа принадлежност.

Водеща група сред лицата, предприели суицидни действия през 2022г., е тази на лицата със средно образование – **44%**, следвана от тези с основно образование - **40%**, без образование - **27%**, с начално образование - **10%**, магистър - **4%**.

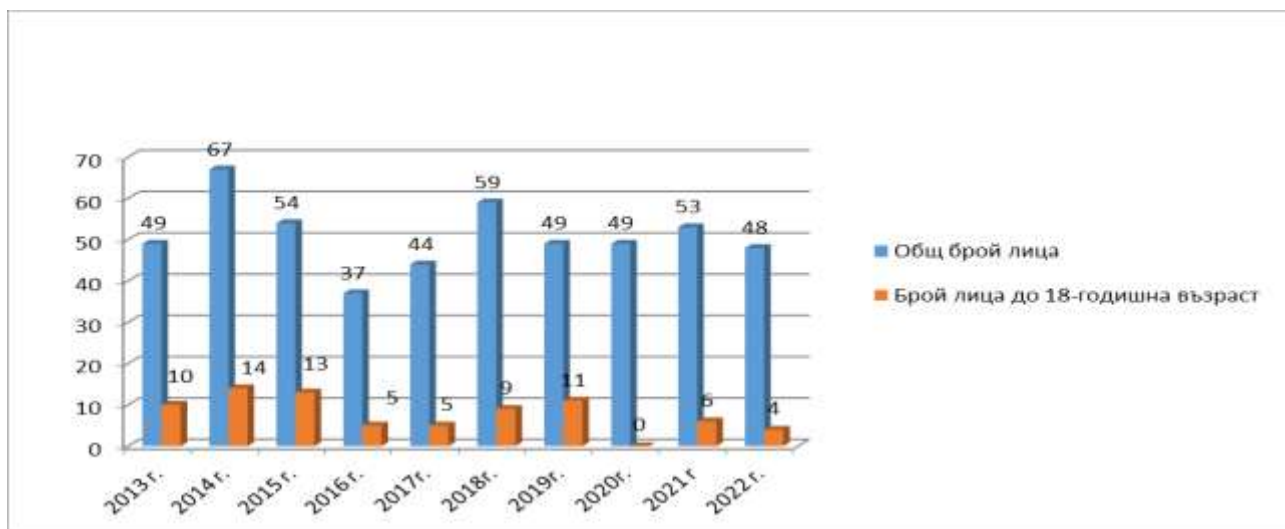
Най-честото място, на което са регистрирани суицидни действия е дома на суицидианта – в **88 %** от случаите.

Съгласно данните, отразени в картите за суицидни действия, от всички регистрирани **509 /петстотин и девет/** суицидни опита за периода 2013г.-2022г., **91 опита**, или **18 %**, са завършили със смъртен изход. За 2022г. суицидните опити завършили със смъртен изход са **8 или 17%**. Тъй като съобщенията за суицидни действия се попълват от спешните екипи на ЦСМП на мястото на инцидента и в

Спешно отделение при приемане на пациента, информация за крайния изход на заболяването няма винаги и следва да се предположи, че тази действителният брой на починалите е по-голям.

Изводи от обработените данни за суицидни действия в област Силистра за **2022г:**

1. Общият брой лица, при които са регистрирани суицидни действия в област Силистра през 2022г е **48**, с **5 случая** по-малко от 2021г. и с **19 случая** по-малко от 2014г., когато е регистриран най-голям брой суицидни действия за посочения период.
2. Съотношението лица под 18г. към лица над 18г., предприели суицидни действия е **1:9**.
3. **8%** от всички регистрирани суицидни опити за 2022г. са завършили с фатален край.
4. за 2022г. съотношението мъже:жени е изравнено 50:50. За останалия период по-висок суициден риск е регистриран при жените.
5. Най-висок суициден риск е регистриран при лицата от групата на безработните – **29%**.
6. Най-честият способ за суициден опит сред лицата в област Силистра за всички години е **отравяне с медикаменти**.
7. Най-висок отн. дял при смъртните случаи е регистриран при лицата, избрали като способ за самоубийство обесването. През 2022 г. те съставляват **63 %** от всички завършили с летален изход суицидни опити.
8. Основните водещи причини за суицидни действия в област Силистра са: **психотичен фактор или психично разстройство, конфликти със съпруг/а, конфликти с родители и тежко соматично заболяване.**

Дирекция „Медицински дейности“

РЗИ-Силистра